

Nr. 79.

Brasovu,

I. Octobre

1855.

Gazet'a ese de dōe ori, adeca: Mercuria si Sambata, Fōie'a odata pe sepe-temana, adeca: Mercurea. Pretiulotu este pe 1 sau 10 f.; pe diumatate a 5 f. m. c. in lāintru Monarchiei.

GAZETTA TRANSILVANIEE.

Inscintiare de Prenumeratiune

la

Gazet'a Transilvaniei

si Fōi'a

pentru Minte, Inima si Literatura

pe Sem. alu II. an. c.

dela 1. Octobre cu pretiulu defiuptu de pana acum, adeca:

Pe 6 luni 5 f., pe $\frac{1}{4}$ 2 f. 30 cr. m. c. in lāintru Monarchiei; si 7 f. m. c. (sēu 21 sfanti) in tierile neaustraciace.

Ca oficiale va publica scirile cele mai insemnate.

Prenumeratiunea se face pe la c. r. oficie postale si la cunoscutii vechii nostri DD. Corespondenti, ca si pana acum.

Scrisorile numai cele francate se voru deschide. Devis'a ramane cea vechia: binele publicu.

Domnii prenumerant sasi dea acuratu numele postei cei mai de aproape cu ambe numele, romanu si germanu ori magiaru.

Suntu rogati DD. prenumeranti ca se grabesca cu prenumeratiunea ca se nu li se intardia trimiterea regulata.

Redactiunea va procede in curatian'a susfletului si de aci 'ncolo.

Reclamatiunile sa se tramite desfacute si sa aiba Nrulu pe adresa insemnatu, ad. de pe cuperta in care se tramite Gazeta infasuriata; apoi reclamatiuni dupa ani sēu semestre intregi facute nu se pot respecta nici odata. — Dnii, cari au remas cu refuirea prenumeratiunei indereptu, se binevoiesca a nu uita de datoriasi.

Corespondintia.

TRANSSILVANIA.

Din Campia, 27. Septembre 1855.

Proiectu despre mesuri, prin carele s'ar puté inbonatati sōrtea scōleloru si parochieloru din Campia.

Pe la anulu 1849 niscari barbati mai veduti din marginea Campiei din susu insusletiti de instinctulu binelui comune se adunara la residentia oficiolatului cercuale, spre a se consultă, in ce tipu s'ar puté radicá pe Campia scoli, dotá invetiatorii, si pune o baza duratoria unei sistemisari de scoli, in cari se se pota de aci inainte lati mai cu succesu cultur'a intielesuale si morale; despre resultatulu acestei conferentie totu ce scimu e mai numai aceea, ce preste unu anu mi se pare esi in Gazeta: ca adeca era se se redice in mediolocul Campiei, in Cicidiu, orasius cu gimnasiu completu, — si acestu planu giganticu era se se esecutedie cu ajutoriulu decimeloru culegunde de pe la mosierii eliberati.

Mare planu cu adeveratu! Numai déca planitorit ar si fostu cu ceva mai nepregetatori in esecutarea lui, si déca acelea idei le ar fi latitu asia pe departe pre-intre poporu, ca se li se prefaca in sange! Atunci dupa cunoscintiami despre induplecaveretatea caracterului Campeniloru se puté spera că macaru in parte s'ar si pututu si efectui. Nu su strainu de resuscitarea aceluia, si credu ca nu numai mie, ci totalitatei celitoriloru de acestu jurnalu ar face o placere forte mare auctorulu acelui planu, déca ne aru mai inscintia ca mai facutu sa vr'unu passu in realisarea lui; pentruca legea cuvenintiei cere, ca planitorii de lucruri mai marisiore se sia cam modesti intru respau-

direa ideiloru preconcepte inainte de a fi asudata macaru pe jumetate intru efectuirea loru. Cu tōte astea 'mi iau si eu pucina confidenția de a pasi cu órecari nove pareri la publicitate, ca interesatii mai de aproape de acésta euse, si carorul le da man'a a lucra cu presentia si influența nemedilocita in asemenea impregiurari, se aiba ceva usorintia intru alegerea cali mai bine si mai solidu motivate spre orientarea sa.

Pe Campia sunt scoli, dara nu pre multe, si aceleia inca nu destulu de bine organizate: adeca copiii nu ambla la scōla asia de regulat ca pris alte tienuturi, si nu dau esamini semestrali cu atata aplausu si sgomotu ca pe aries; in unele, si pote cele mai multe sate scōtele su numai casele cantoriloru, numai pentru aceea numite asia, pentruca copilasii ca la scōla se aduna acolo tramisi de parenti, ca se mai scōta ochii lumiei, ca neci ei nu su chiaru de totu nepasatori de ordinatiunile mai inalte, cari ne'ncetatu li se inculca se si dea copiii la scōla.

Apoi in acestea ce cugetati ca se invetia alt'a, de catu rugatiu-nile, — pucini sunt favoriti a invetia din vr'unu Abecedariu si cetire, — si inca mai pucini a studia de rostu.

Sōrtea invetiatoriului in asemenea cercustari e proporțiunata cu progresul copilasiloru. Oamenii din unele sate s'au indatinat a tocni invetiatoriu pe catu se pote mai estinu: că sei rapădin marginea calcaturei (nyomás) de catra tiarina unu petecu de retu de vr'o trei caruciene de fenu, — cam asemenea, uru petecu de pamantul de vr'o trei patru dile de plugu; — se promitu totu atunci si obligea ca fenu i-tu voru aduna, cucuruzii ii voru semena, sapa si aduce aca-sa. Cine cunoște neregularitatea tiarinelor campenesci, si catu su de espuse mancarei ciurdelor, marginelor tiarinelor, si pote concepe catu de pucina folosu pote spera invetiatoriulu din astfelia de economia, de nu cunua insusi diua pandindu, noptea nedormindu nu va priveghia deaparurea asupra bucatelor sale. Pe lunga aceea, cate nevoli dese mai incura, pana ce cu greu pote dela unii cerbicosi scōte lucru cerutu la economia sa.

Asta e plata ce i se da dela comună; dela privati apoi, carii au copii la scōla i se mai promite cate o mertia (16 cupe) de grau, sēu cucuruzi in natura, cu scoterea careia apoi nu pote esi la cale fara de a cerca calile pe la Dnii protopopi si oficiolatele politice. Déca pe aici asta anime compatimitorie inca totu se mangaia; uneori inse intr'uru locu asta nepasarea, area refusarea. Sunt exceptiuni uneori pote si de aceleia, candu ómenii se astrengu cu tota rigórea a escontenta pe invetiatoriu, dupa tenorea invoielei imprumute, fara se fi fostu si elu intru asemenea staruitoriu in sfer'a oficiului seu.

Sunt onoravere exceptiuni, ca poporul prin indemnurile si sfaturile parentesci se pote aduce la convingere solida, că din singur'a atragere catra cultur'a filoru se contribuésca de buna voia totu ce se cuvine invetiatoriului satescu. — (Va urma.)

BUCOVINA. Salcea, 16. Sept. v. 1855.

Die Redacterat Primesce dela mine diece florini m. c. cu acea disputatiune, ca 5 f. se suplinescă min. anualu pentru soci'a mea Mari'a la fondulu Reuniunei, care se obiega pe viatia a midilocii celu pucinu cate 10 f. m. pe anu pentru brav'a acésta Reuniune. Ceilalti 5 f. se sia pentru scōla agronomica totu cu aceeasi legatura si din partem, caco asta e o dator'a santa nationala.

Alte nouată in retragerea acésta dela lumea sgomotosa nu ve impartasiesc, decatul, ca pauea nostra se scumpesc pe di ce merge. Chil'a de grau dusu la Mihaleni se vinde dela 190—200 lei, ceea ce inainte cu 4 septembrie era numai cu 100 lei. Chil'a de porumbu e dela 120—130 lei. — Araturile si semenaturile de tōmna se facu cu multa greutate, fiindca de vr'o 6 sept. avemu seceta, ca si cum fūtōta vara, incatu semint'a ramane in pamentu uscata, ca si in grani-puri. — Ilie M.

DIN КЪМПОЛД РЕСБОІДЛВІ.

„Бк. Z.“ скріе, къ аліадії бомбардевъ Істайлвъ. —

Din штіріле треквте възгрѣмъ, къ аліадії стрѣпортаръ о съмъ таре de міліціе маі въртосѣ кавалеріе ла Еспаторія, актъ не сосеште о депешъ телеграфікъ din 1. Окт. dela Пеліссіер къ datѣ Парісѣ, 5. Окт., къмъ дн 29. Септемвре кавалеріа din Еспаторія а фъкѣтъ о ісъндъ стрѣловітъ асъпра ръшілоръ. Ачестъ штіре се афла ліштъ не пъреді върсії дн Парісѣ, ші днідатъ се дніпръштіе о алъ депешъ, къмъ дніта din 29. а дніческѣ ла Конглѣ чіпчі тіле франчесе кътъ пордоствъ Еспаторіи, дніпъ каре кавалеріа франчесе dеде кавалеріе ръсешті (каре се афль дн пърціе ачеле de кътъ Перекопъ ла 33,000) о вътаіз ла Корфъ, дн каре аліадії окніаръ 6 твпвръ ші 250 каі ші ліваръ пріпші 160 de ръші; din партеа франчесілоръ къзбръ 2 торці ші 27 фбръ ръпіді.

Despre крица dela Севастополе скріе атѣтъ Газета тілітаръ de Biena, кътъ ші жърналеле апъсепе, къмъ ръшій ла пърере ші да окії дніштаплві се totѣ днітърскѣ дн партеа пордікъ а Севастополе, дн фаптъ днісъ, дн tіmp de ніпте, каръ песте капъ totѣ фелівлѣ de матеріале din Фортвріле ачеле ші ле стрѣлоргъ кътъ Nopdѣ, чеа че ар сеяна а ретрацере, фъръ ка съ се арате дніпітіа дніштаплві къ о факѣ ачеста, пептръ ка се скапе de гонъ днітіцітъ.

— (Лнкеіере din ръпортвъл чеа таре алъ цепералвлѣ Пеліссіер.) — Артілеріа аліаділоръ дніческѣ а лівка къ твпвріле сале дн 8. Сент. днкъ dela 5 бре diminéda; пе ла 8 бре днісъ ачелеаш фокръ дебеніръ престе totѣ днікіпіреа фбріосе ші пі-тічітбрѣ de вършташъ. Totѣ пе атѣпчі трупа de цепікъ стътъ-тобе Фацъ къ Малакоффлѣ дете фокъ ла дѣ mine, фіекаре дні-донацъ къ кътъ 100 кілограме de прафъ, кътъ ші ла алте 3 дні-кърката къ кътъ 500 кілограме *), пептръка къ ачелеаш съ пі-тіческѣ галеріи де сънате de мінѣторій ръші.

Tотѣ алте атакръ dela алте піптѣрі але четъдеі ераі съ-опдинате атаквлѣ dela Малакоффъ, каре требвое съ реесъ біне; de ачееа Пеліссіер къ Сімпсон се дніцелесеръ, ка трупеле еп-глезе але ачествіа пітмаі атѣпчі съ dea асалтѣ асъпра Pedanвлѣ, къндѣ Малакоффлѣ ва фі ліватъ ші съ аштепте семнѣ din крѣста ачеліаш.

Пніпѣ маі nainte de 12 бре totѣ трупеле стаі пе ла піп-тобе лоръ дн opdinea чеа шаі ванъ ші totѣ діспъсечлві се днідеплінісъръ азратѣ. Пеліссіер дніші алесесе квартілвъ цепе-ралѣ пе ачеа zi днітър'зпѣ pedstѣ алъ лоръ че се zіche Brancionѣ; къ елъ ера цепералії Tipi, dela артілерії, Nielѣ, dela корпвлѣ de цепікъ ші Martimprei, капвлѣ штабвлѣ цепералѣ; еаръ Боскет ста-да зпѣ постѣ de вътъміе пе каре'лѣ алесесе елъ днісъ дн ашеса паралель а шандрілоръ епсъ Малакофф. Оролоцеле се днідреп-таръ ла тодї комъндандї de трупе ка съ стеа totѣ ла зпѣ ті-пнѣтѣ. La 12 бре totѣ батеріїле аліаділорѣ стстеръ къ фокріле лоръ. La парола de командѣ треі dibicisnї, Mak Maxon, Dzilakѣ ші Мотеровъе есѣ din шандрі, товарії ші тржтвідарії съфлѣ de асалтѣ, еаръ солдатъ се дніпітѣ днітре стрігъте дніштіе: „Съ трыеіскѣ Лнпераітвъл,“ асъпра фортифікъчнѣ рѣс. Ачестѣ тіпѣтѣ а фостѣ чеа маі gradiocѣ!

Онѣ рециментѣ de злаві, зпѣлѣ de педестріме ші зпѣ вата-міонѣ de въпвторі се архікъ асъпра латареі стъпце а Малако-фблѣ. Гропа чеа латъ ші афндѣ, днілпітіеа пърцілорѣ шандрілѣ днігрезна престе тъсърѣ съреа дн съсъ; дн челе din зратъ францозії стрѣлатѣ пнпъ ла тѣрї Малакоффлѣ, карі ера копе-рії de ръші. Ачештіа пе маі авѣндѣ алте арте ла тъпъ, се апъра къ орѣ че ле къdea дн тъпъ, сапе, петрі ш. а.; дніта дебені пептѣ ла пептѣ днітре totѣ пнпітіа кважтвлѣ; ръшій тъ-пia, еаръ din локъ пн се тішка, днкътѣ поці zіche, къ пітмаі пе маі азітвлѣ кважіа алъ францозілорѣ а поттѣтѣ съ ле dea de канѣ.

Францозії adikъ дніші спаргѣ дрѣтѣ ларгѣ п'іпtre ръші, стрѣ-ватѣ пнпъ дн сіпвлѣ фортифікъчнѣ, ръспінгѣ пе ръші din naintea лоръ ші — пніпѣ minste дніпъ ачееа стіндартвълѣ тріколорѣ фран-цозескѣ фълфіе пе Малакофф одатъ пептръ totѣdeазна. Лнпр'-ачееа цепералвлѣ Боскетѣ, каре комъндасе маі deаprópe асал-твлѣ, фѣ днітѣ ла тъпъ ші дсъ дніпre комбатанї, еаръ ко-манди лві ce дете лві Dzilakѣ. Ръшій діспътарь дніпікошатѣ по-сесіонеа Малакоффлѣ; бомбеле ші картачеле лорѣ плоа дн формѣ асъпра францозілорѣ пн пітмаі din батеріїле de пе зекатѣ, чи ші din вапоръле ръсешті, але кърорѣ твпврѣ ажніеа фоарте біне дн карпеа францозілорѣ ші сечера din тржшій квтплітѣ; пердеріле францозілорѣ се днівілрѣ днкъ ші пріп есплосіонеа зпѣ magazinѣ ръсескѣ de прѣфѣрі.

Doі цепералї, Сент-Пол ші de Marole рътасеръ торці,

еаръ цепералї Molinet, Поптеве ші Бербакі аѣ фостѣ ръпіді, зпѣ пнпѣрѣ въпѣ de офіцері суперіорі асеменеа тѣрірѣ се ръ-піръ. Dibicisnїle Dzilak ші Мотеровъе de треі орї окніарѣ Ред-анвлѣ (тікѣ) ші ашса пнпітіе кортіе, ші de треі орї аѣ тре-хітѣтѣ съ се ретрагъ dinaintea чеа маі дніпікошатѣ фокѣ de ар-тілеріз.

Лнпр'ачееа Пеліссіер тріпітѣ дѣ батерії тарѣ din ресервъ престе шандрі дніпітіе, каре апоі ръпідѣ бомбѣ дн вапоръ ші дн колопеа ръшілорѣ, днкътѣ треввірѣ оъ се ретрагъ къ totѣлѣ! Атѣпчі францозії се ашезаръ дн totѣ квріпсълѣ Малакоффлѣ, фъръ ка ръшій съ фіе дн старо de a'i маі скоте de аколо. Ръшії adikъ скоті акѣt din Малакоффъ, се формарѣ din ноѣ дн колопе тарѣ ші акѣt фъкъръ eї дншій треі асалтѣ deасніерате асъпра францозілорѣ, фсерь днісъ totѣdeазна рѣзѣтѣші дніпікошатѣ.

Лніта чеа din зратъ а фостѣ пела чіпчі бре съра. Ва съ зікъ тъчелвлѣ de бнпітѣ пептѣ ла пептѣ дніпѣ 5 бре! Дніпъ ачеа ліштъ ръшій се пъреа къ вреѣ а се ретраце къ totѣлѣ ші пнтмаі днкъ артілеріа лорѣ маі лікрѣ пнпъ пе дноерате асъпра францозілорѣ. Лнпр'ачееа францозії пн пердѣрѣ въпѣ тіпѣтѣ, чи трупа лорѣ de цепікъ ші артілерішті се апъкарѣ de лікрѣ ші дніпірсърѣ туте твпвріле ръсешті din Малакоффъ ші din Pedanвлѣ тікѣ асъ-пра ръшілорѣ. Ачесте прегѣтѣ аѣ фостѣ днісъ дешерте; пептръ къ ръшій се детермінарь къ totѣлѣ алѣтѣпітреа: eї adikъ пнръ-сърѣ Севастополеа. Францозілорѣ леар фі фостѣ вшорѣ а тъе ръшілорѣ дрѣтѣлѣ апроніндссе de портѣ, ка съ съфѣржте подвѣлѣ престе каре тречеа ръшій дн партеа de кътъ тіеъзъпітѣ, се тѣпврѣ днісъ ка пн кътва съї апъче вндева квтплітеле есплосі-зпї de mine ші прѣфѣрї, кърорѣ днішій твскалї din тімпѣ дн тімпѣ ле пнпеаѣ фокѣ. Zisa зратѣбрѣ din 9. Сент. пе ла рѣ-пітіа сореллѣ дніпіцішѣ рѣпеле Севастополе днітре totѣлѣ еї чеа фіорбъсъ; престе ачеста коръвійе челе тарѣ de ліпів (dela 90 пнпъ ла кътѣ 120 твпврѣ дн фіекаре) ераі квѣтідате, днп-катае, подвѣлѣ съфѣрматѣ ші пнтмаі вапоръле ръсешті се маі ведеаѣ дн фіпцъ; престе пнпітѣ днісъ аѣ треввітѣ съ се ретрагъ ші вапоръле dela локвлѣ лорѣ, еаръ сортеа лорѣ днкъ се шгіе.

Еатѣ ачеста фѣ съфѣрштѣлѣ ші апъсълѣ дніпікошатѣ Севастополе, а къреі тіжлочеле de апъраре аѣ фостѣ дн адевѣрѣ ко-лосале, оріешешті, ші пептръ каре артата ръсескѣ дніпѣ вътѣа шаре днкъ ші ла кътпѣ афарѣ de дѣ орї (Інкерман ші Чер-найа), фѣ днвіпѣ ші стрікатѣ рѣ. De алть парте еаръш аліадії дніпіесрѣндѣ Севастополе дн кврсѣ de 336 зиле, аѣ фостѣ сілідї а дніпітіа ла діферітѣ пнпїтѣ оптѣ сътѣ твпврї, каре аѣ арпкатѣ престе въпѣ тімпіонѣ ші 600,000 бомбѣ, грапате, ракетѣ ші алте проектіле ші а съпа дн пнпїтѣ фортѣ пнпеаѣ шандрілорѣ ші крвчіше квртезіше, каре сокотіе дніпір'о сінгрѣ дніпѣ ар фаче о кале de 20 бре, ші totѣодатѣ дн totѣ тімпѣлѣ ачеста аввръ а се лніта пекрматѣ къ връшташлѣ ші а съфері бомбардара лві дніпre шарѣ четъдеі, карі престе totѣ ера артадї къ маі біне de 1100 твпврї, ла карі се adioceаѣ твпвріле коръвійлорѣ (престе 1900), прекът ші челе din фортъ-ределе de кътъ тіеъзъпітѣ; еаръ апоі пе лъпгъ totѣ ачеста Севастополеа пічідекѣтѣ пн а поттѣ фі днкісъ din totѣ пнпїлѣ, чи гарпісона еї са скітматѣ орї o'a adaocѣ дніпѣ плакѣ ші тре-бнпцъ.

Пеліссіер дніші днкіеі рапортвъл съѣ къ арттареа пнпѣрѣлѣ торцілорѣ ші алѣ ръпіділорѣ din артата францозескѣ дн ачеа zi din 8. Сентемвре, кареле есте чеа трупа зратѣбрѣе totѣлѣ трек.; дн зратѣ лаідѣ фортѣ твлѣтѣ пе трупеле епглезе ші capdine. —

— Дніпъ ръпортвріле лві Пеліссіер ар фі съ маі репродѣ-четѣ днкъ ші ръпортвъл лві Niel, цепералвлѣ de цепікъ тъкарѣ дн естрактѣ; ачелаш днісъ есте скрісѣ дн партеа лві чеа маі шаре дніпїтѣ пнпїтѣ de ведере днпалѣ, шгіппіфікѣ, пе лъпгъ ачеста елѣ репедеште твлѣтѣ din кътѣ скріе Dn. Пеліссіер, ар-тѣндѣ днісъ престе totѣ тімпѣлѣ, пептръ че кътаре діспъсечлві с'аѣ фъкътѣ ашса ші пн алѣтѣпітреа, пріп зратеа totѣ ръпортвъл лвіпгѣ прекът есте, с'а скрісѣ ші твлѣтѣ пептръ тілітарішті de професіоне, карі чітіндѣлѣ съ фіе дн старе de а ждека тоатѣ тіримеа ші грехтате асалтвлѣ аліаділорѣ. Ашea de екс. Dn. Niel аратѣ че есте Малакоффлѣ. Onѣ dealѣ каре се пнпеште Мателонѣ, domпеште пресге totѣ събърѣлѣ коръвіерілорѣ пн-мітѣ пе ръсештє Карабелла. Пе ачелѣ Мателонѣ се афль о фортифікъчнѣ дніпікошатѣ, зпѣ фелѣ de четъдіе de пнпїтѣ ші се пнпеште Малакоффъ, ръшій днісъ dela зпѣ тімпѣ днкіче о пнпіа Корпілоѣ (дн опбреа къзблѣлѣ в. admiral Корпілоѣ). Ачестѣ Малакоффъ аре лвіпітѣ de 350 метрї франц. (кам 175 стължії австр.) ші 150 метрї лъпгітѣ; еаръ по dinaintea лві есте о гропѣ 6 метрї афндѣ ші 7 метрї латѣ. Малакоффлѣ ера артадѣ къ 62 твпврѣ тарѣ ші маі тічї, еаръ гарпісона лві дн 8. Сент. стегесе din 2500 ръші. Малакоффлѣ есте пнтмаі 1200 m. днпѣтатѣ de портвъл de кътѣ amiézi, de ачееа твпвріле din коръвій пнпіа лівка ші съфѣрта къ фортѣ таре дніпікошатѣ ар фі кутезатѣ а се апроціе de Малакоффъ;

*) 56 кіограме францозешті факѣ 1 тажѣ съѣ чептенарѣ съѣ adikъ 100 пнпїлѣ азстріач.

къ атътъ есте тай маре минзе къ французъ тотъ дълъ окнарь. Дела Малакоффъ дълъ дръгата ши дълъ стъпка тай ера фъкте ши атътъ педетъръ тарі ши армате бине пе о dictanu de o mіne me- triй. Апоъ артилерия французъ дълтрече атътъ дълъ таътъ пе чеа русескъ дълъ кътъ тай ла брътъ тоте тъпнрите русешти din frontъ аж требятъ съ атътъ.

— О депешъ телеграфикъ datatъ din Галацъ 30. (18.) Септ. къпринде, къ бошвардамътъ фортьлъ Nopdъ аж дълчепатъ; ар- шата русескъ, есте дълъ комплетъ ретирадъ; флота алиаъ къ материалъ ши къ тръбе аж плекатъ пентъ о еспедиціе пекъпос- кътъ. — „Zimb.“

Iashi. „Zimbъ“ коментеаъ асъпра пъсълъ „Патрие“ дълъ чеа пъблікъ штіта шанфестаре decspre къдереа Севастопол- ия аша:

„Есте дръгъ ка съ арътътъ четиторълъ поштре шанфес- тадіа че аж фъкътъ фракъ поштре de песте Мілковъ, do ачееа атъ ши пъблікъ аиче съсъ артиклъ din „Патрие“; тотъ одатъ тълътътъ DD. Ченкоръ тъпнрите къ аж фостъ аж тай комп- плесантъ дълъ дългъдъръеа читатълъ артиклъ, къчи дълъ Nr. 60 аж Патрие атъ възятъ о поесие дълтітълатъ „Севастополе“; даръ Dомне! Dомне! че тай форфекътъ! че тай чілтітъ! дълкътъ дълъ ера зълъ тіль, де ертапълъ Севастополе дълъ поесие, ка ши де челъ патъралъ аша де бине трататъ de Пр. Горчакоффъ, дълъ кътъ четиторъ Zimbълъ съа пътътъ дълкрединга din артиклъ: „Атътъпцишеле къдереи Севастополе.“

А пропос, требуе съ тай zikъ къ дълъ дълпеле тр. конфрателъ Патрие аж автътъ въпътате съ репродукъ кътева артиклъ din Zimbъ; дълъ къдереи къ DD. Ченкоръ дълъ дълкътъ дългрегъ? ба пічъ декътъ, съа атътътъ съа чілтітъ корпіделе тенъндасе de дъл- пъпсътътъ. Нои требуе съ тълътътъ дълкъ ши аж дълъ пъблікъ, къ гъвернълъ постръ пе се окнъ къ багателъ, пріпътъ маре да дои ченсъра есте пътътъ прівітъбръ de a пе се тіпъръ артиклъ че ар пътъ компромітъ къртъреа Moldovei.“ — — —

Cronica straina.

ДЕРМАНИЯ. „Франк. Постъ.“ пъблікъ din Biena о штіре къ datъ 27. Септ., кътъ аколо черкълъ о файтъ decspre пеште вазе de дълделецире дълтре алиаъ ши алътъ вазе пътъ пентъ пекъ- діаціоні, чеа че пе се штіе априатъ. Се тай спъне пріпътъ черкъ- віле че пе се окнъ къ компіектъ, къ се лакътъ пентъ тъпнрите Крімълъ дела Rscia, каре апои съ се dea Пордії дълдърътъ ши атъсъніи съші ръдіче стадіоні таріне дълъ Крімъ, Варна ши Cinope, Kandia (Крета) съ се ласе Апгліе ши Австрія съ ia асъпъші есекътіва протекторатълъ пътърълъ челоръ тарі престе Прінчі- пате. Дълъ обіектълъ ачеста скріе „Borsenzeitung“ ачесте, че ле ведемъ петрекъте ши дълъ Zimbъ:

„Noi пріпітъ din брекаре локъ дълъ цепере бине дълформатъ, къ о позъ скітварте de депеше се бртъзъ дълтре пътърълъ окнъ- дентале ши Австрія дълъ обіектълъ окнъръеи першапенте а Прінчі- пателъ данъсіне de кътъ тръпеле австріакъ; лине се компате маи dinainte къ енергіе орі че idee de протекторатъ din партеа Австріи асъпра ачелоръ Прінчіпате.

ФРАНЦІА. Paricъ. Бртърі але къдереи Севастополе. (Артиклъ ешітъ din піна къпоскътълъ Кассайніак прівітъ de оғічіосъ.)

Жърпалълъ „Констітюшонъ“ адъче дълъ прівітъца дългрънріде че ва авеа реобоівълъ оріенталъ асъпра лібертъді Европеи вълъ ар- тіклъ інтересантъ, din каре пои трацетъ бртътърълъ: „Е афаръ дълдоіель, къ дълътъ din naintea Севастополе съа елзітътъ ши а тріштатъ какса лібертъді Европе. № воръ трече шесе ани ши съпцеле върсатъ къ атътъ търпніміе de Франца, Апгліа ши Піемонтъ въ фаче ка чівілісъчніе комнъ а Европеи съ трі- штіже де съзвѣршітъ. Стареа Европеи песте totъ ши чеа а Цер- маніе ши а Італіе, дълъ парте ар фі о енігътъ недеслегатъ къпдъ ѿтіні ар вреа съші вітъ къ союзатеа съ афъ дълтръ о періодъ de стръфоршъчніе ши къ лакътъ фесдаљ се гръбоште спре dec- organicasе пентъ а фаче локъ ла о лакъ тай ліберъ. Тоте фашіміе Европеи, каре дълбръката дълъ сакъ de жале се боческъ пентъ прівітълъ пердате; тоці ачеа „карі се'пкінъ ла търфіа ши да інтересълъ лоръ de касте ши пекътъ віпеле компътъ съа пъсъ съвъ епітроіа Ліпператълъ тътъроръ Rscie. Сфъшіереа ачелъ вълъ Фертекътъ, de альтінтрелъ есацератъ, къ каре вълъ ѿтіні дълпроподіръ не Царъ ва тревзі съ аібъ дълдоітълъ ачеста ефектъ: ка адекъ пе деопарте съ слъвескъ ліга дълтре гъвернеле репътътъ ши дълтре фашіміе фесдаљ, еръ пе деалта съ дълсъ- фле попорелоръ рей кършките о дълкредете de cine demп de кълкателье лоръ дрептърі.

Nептінца армателоръ русешти, е дълсъшъ дълъ дера ши дъл четъціле лоръ, есте о фантъ кіаръ ка тъпнрите сърелъ. Гъвернеле, карі, реізмате пе спріжніреа тілтаръ а Rscie, десегаръ съз-

шілоръ лоръ дълпніпіреа петідівілоръ ши челоръ тай стъпътърате, въдълъ ажътъ къ еле аж фъкътъ сокотеа фъръ бірташъ, de времечно протекторатъ лоръ пе се старе а се апъра тъкаръ пе сине дълсъшъ дълъ контра челоръ дозе попоре лібере ажъ апъсълъ. Бар- баріа Европеи а дълпенпкіатъ ла Севастополе dimpregnъ къ апъ- ръторатъ лоръ ел, къ Ліпператълъ Rscie. Тоте системе реіштібръе, тоте претенціоніе олігархіче, тоте фърътътъріе zidipei фесдалі- стіче съа дългропатъ съвъ ріпеле Малакоффълъ. Съвъ пеідесъ de a фі ръпіте de торептъ гъвернеле каре фаворéзъ азъсъръ дълъ тай deaprопе вітъръ се воръ ведеа певоіте а се фаче падіонале ши а кътъ дълтръ дълкредетеа, дълтръ ферічіреа попорелоръ лоръ, разітълъ ачела че сперај дълселе алъ гъсі дълтръ о съпремадіе тілітъръе а Царълъ.

— Дълъ че „Констітюшонълъ“ пъблікъ ачеста артиклъ компаніоъ дълъ дълпърчіпареа din партеа кавіпетълъ, апои елъ тай пъблікъ ши вълъ алътъ артиклъ de фелілъ ачеста съпскріс de D. Чесеа, каре къпринде програма позеі кампание din Крімъ. Нои естрадетъ ши din ачеста зпеле пасаце ка ачестеа:

„Еспедиціоне din Opientъ а дълчепатъ къ о арматъ шікъ, каре ера таре, дълспітътъбръе пътъ къ ероістълъ. Астъл а- честа е алфеліз. Некрматъ къргътъ ажътъбръе din Франца ши Апгліа ла Константіополе, de вънде се стръпіртъ ла Крімъ, ка се дълпле скъзътълъ ероілоръ къзълъ дълътъ чеа глорібъсъ.

— Тръпеле отомане, отържте се треакъ ла Asia, рещълъ дълъ Еваторія, ка съ ажътъ ла оперъчіпіе кампание. Контипентълъ сардинікъ се ва дълълъ дълдатъ, ла 25,000 съа отържътъ Capdinia а съсъдінъ дълъ пътъръ пінъ пе кътълъ ресбоівлъ оріенталъ. Кортеселе (dieta) спапікъ, пе е дълдоіель, къ ва прімі тракта- тълъ къ Спания ши контіпентълъ спапіолілоръ се ва лакътъ тай кърпнъ дълпъгъ тръпеле Апгліе, Францеи ши але Capdinie. Стареа ефектівъ а контіпентълъ спапіолъ ва фі фъръ дълдоіель ла 30,000 солдатъ.

Аша даръ, дълъ фіпіа лъ Окт., ва фі арматъ дълътъръ de 250,000 фечорі, каре воръ фі ресолвді а фаче, ка се тріштіфе лібертатеа ши чівілісъчніе, 250,000 фечорі съпт ачестіа, бине провъзгъц, бине дълбръкаді, бине пътъріді, бине дългріжіц, прозаці пріпътъ ши дълплълъ de къраціе din ресълтатълъ артелоръ. Маи съпт греятълъ пъпъ че се ва окнъ Крімълъ, дълсь пе лъпъгъ гре- тъціле дълпреітъръшіи ши окнъръ Севастополе ачеле dicparъ. „Се ва пътъ дълпротіві дълделълъ Крімълъ ла дълвіпгътъріи Се- вастополе?“

— На тъпніа тътъроръ соціемелоръ пресеі тосковітіче ліареа Севастополеи totъш а скітватъ пъсъчніе лъкърілоръ дълъ Крімъ. Арматъ алиаъ къ тішкареа елъ ліберъ а къштігатъ deodатъ ши тержітъ пентъръ оперъчіпіе елъ стратеічіе; еаръ арматъ русескъ ша пердатъ пъпкълъ челъ тай сігъръ ши тай таре de апераре; а пердатъ атътъ материалъ, каре се ва дълръзіпіца ажътъ de а- лиаъ дълъ контра лоръ. Орче планъ, орче отържте ва фі фъкъ Горчакоффъ пентъръ оперъчіпіе вітъре, totъш Крімълъ е пердатъ пентъръ Rscia.

Ліареа Севастополеи ва тай аве вълъ алътъ ресълтатъ еаръш петіжлоітъ, къче алиаъ потъ фолосі ажътъ флота пентъръ алте о- перъчіпіи ла Перекопъ ши дълъ Marea de Acovъ, опре а дълделълъ десімареа тътъроръ къвърълоръ русешти, каре тай еръ ера лібертатеа пренятіпіи ши але дългъпъръ, еаръ астъл ажъ дебенітъ а фі спектаклъ къдеріи ши а тъпніреа Rscie. № тътълъ, дѣкъ дълъ ачестеа тріштіфе але апъсълъ ши тъпнілъде але Rscie въ ресълта пачеа; ачеста дълсь о тътълъ фъръ дълдоіель, къ о спеди- ціоне дълъ Крімъ ши вълъ anъ ва фі de ажъпъ, пентърка лібертатеа ши чівілісъчніе Европеи съ пе тай аітъ пічъ о таътъ тай тълъ de despotістълъ ши de атъцішніеа Царълъ.

Ачесте артиклъ съптъ totъ одатъ ти програме de ажъпъ, пентърка се ведемъ дълъ скіртъ Крімълъ дълъ тъпніа апъсъ- лілоръ. —

Paricъ, 3. Октябрь. Маи лъсъндъ de о латъре аштентъръе франчесілоръ, ка съ вадъ дълъ таре ка скіртъ тимпъ Крімълъ лъ- атъ din тъпніе ръшилоръ, се тай архікътъ кътъ о окітъръ ши ла алте штірі тъпніе din Франца. Аша ва інтереса а шті, къ се прегътескъ медаліоне ши opdine дълтръ о тълдітъ ne тай поменітъ пентъръ бравий ероі dela асалтареа Севастополе, дълтръе каре цен. Боскетъ, кърві ді таре тай вине къ съпътатеа, ва лъа партеа чеа маи стръмчітъ.

Се аззіа тай дълпнъзі ши decspre о скітбаре а тіпістерілъ франческъ ши ажътъ се крede, къ дълъ локълъ min. de ресбоівъ Вайл- лант се ва denxmi Канробертъ.

Търчій ши школъ търческъ дълъ Франца. Се скріе, къ дълъ Версаіліа се ва ръдика о школъ цігантікъ пентъръ кълтъра tіperіtе тъсълтапе пріпъ търріпіца тай въртосъ алъ Mехемедъ Алі Паша. Сълтапълъ жертфеште спре скопълъ ачеста пе anъ кътъ б тіліоне піастрі (камъла 1,500,000 сഫاضی); дълъ школъ се воръ прімі 300 тіпері ши се воръ adъпа дълъ тоте ратъръе de тъпніе ши indстрие прекътъ ши дълъ літъліде еропене.

Еать къ търчій пе претергъ къ есемпілъ; ба ши оврій пе

